

w obronie
Ojczyzny

REZERWISTA

BĄDŹ GOTOWY
NA WYZWANIA

Kwiecień 2026

REZERWISTA	3
PRZEJDŹ KWALIFIKACJĘ WOJSKOWĄ.....	5
ZANIM ZOSTANIESZ ŻOŁNIERZEM REZERWY	7
ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM AKTYWNEJ REZERWY.....	12
ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM PASYWNEJ REZERWY	14
WETERAN	16
SŁOWNICZEK POJĘĆ	20
WAŻNE KONTAKTY	27

REZERWISTA

Jeśli jesteś:

- **REZERWISTĄ** – masz kategorię zdolności do służby wojskowej i otrzymałeś stopień szeregowego, ale nie odbyłeś czynnej służby wojskowej i nie składałeś przysięgi wojskowej;
- **ŻOŁNIERZEM REZERWY** – złożyłeś przysięgę wojskową i zostałeś przeniesiony do rezerwy, czyli m.in. jesteś byłym żołnierzem zawodowym, odbyłeś zasadniczą służbę wojskową, przeszedłeś służbę przygotowawczą, byłeś żołnierzem Wojsk Obrony Terytorialnej lub absolwentem programu przeszkolenia wojskowego „Legia Akademicka”.

Jako żołnierz rezerwy zyskasz:

- **wynagrodzenie za udział w ćwiczeniach**;
- **świadczenie rekompensujące** (gdy zostaniesz powołany na ćwiczenia trwające do 24 godzin w czasie wolnym od pracy lub gdy wynagrodzenie za ćwiczenia jest niższe niż Twój dochód za ten sam czas w zakładzie pracy);
- **dotatki do wynagrodzenia**, np. desantowy, za służbę w patrolu rozminowania, za prace podwodne;
- **nagrody**, np. za dobre wyniki w szkoleniu, wykonywanie zadań o dużej odpowiedzialności lub takich, które wykraczają poza obowiązki służbowe (nagrodę taką może Ci przyznać dowódca jednostki, w której służysz, lub jego przełożeni);
- prawo do zapomogi finansowej w sytuacjach losowych.

UWAGA! Jeśli jesteś żołnierzem aktywnej rezerwy, po minimum 3 latach służby i uzyskaniu pozytywnej opinii możesz wnioskować o powołanie do służby zawodowej.

Ćwiczenia wojskowe żołnierzy rezerwy **są obowiązkowe**.

Kartę powołania do odbycia obowiązkowych ćwiczeń wojskowych dostaniesz nie później niż 14 dni przed terminem stawienia się w jednostce. W zależności od potrzeb i zadań jednostki na ćwiczenia są powoływani żołnierze rezerwy różnych specjalności, w grupach m.in.: pancerno-zmechanizowanej, logistycznej i saperskiej.

Od decyzji o powołaniu do czynnej służby wojskowej możesz złożyć odwołanie do szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji w ciągu 14 dni od dnia jej doręczenia.

UWAGA! Jako żołnierz rezerwy możesz być wezwany także w sprawach dotyczących Twojego przydziału mobilizacyjnego.

PRZEJDŹ KWALIFIKACJĘ WOJSKOWĄ

Jeśli jesteś mężczyzną, musisz przejść kwalifikację w roku kalendarzowym, w którym skończyłeś 19 lat. Jeśli z jakiegokolwiek powodu nie przeszedłeś kwalifikacji w roku ukończenia 19 lat, wciąż masz obowiązek stawienia się przed komisją – do końca roku kalendarzowego, w którym kończysz 60 lat.

Jeśli jesteś kobietą, ukończyłaś 19 lat i masz lub zdobywasz kwalifikacje przydatne do służby wojskowej (medyczne, lotnicze, informatyczne, jako tłumacz), możesz zostać wezwana na kwalifikację wojskową.

Podczas kwalifikacji określana jest Twoja zdolność do pełnienia służby wojskowej. **UWAGA!** Jeśli jesteś pełnoletni, możesz się zgłosić na kwalifikację jako ochotnik.

Gdy zgłosisz się na kwalifikację wojskową:

- trafisz do ewidencji wojskowej;
  - przejdziesz badania lekarskie i psychologiczne; **UWAGA!** Jeśli masz problemy zdrowotne, przedstaw dokumentację medyczną i w razie potrzeby poddaj się dodatkowym badaniom;
  - spotkasz się z przedstawicielem Wojskowego Centrum Rekrutacji – dostaniesz kategorię zdolności do pełnienia służby wojskowej.
- UWAGA!** Na tym etapie możesz złożyć wniosek o powołanie do ochotniczych rodzajów służby wojskowej, np. dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, terytorialnej służby wojskowej;

- dostaniesz zaświadczenie o stawieniu się na kwalifikację wojskową oraz o przyznanej kategorii i uregulowanym stosunku do służby wojskowej. Książeczkę wojskową otrzymasz wyłącznie wtedy, gdy wyrazisz chęć służby.

Kategorie zdolności do czynnej służby wojskowej:

- A – zdolny do czynnej służby wojskowej;
- B – czasowo niezdolny do czynnej służby wojskowej;
- D – niezdolny do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju, z wyjątkiem niektórych stanowisk przeznaczonych dla terytorialnej służby wojskowej;
- E – trwale i całkowicie niezdolny do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

UWAGA! Jeśli otrzymasz kategorię A lub D, po 14 dniach od kwalifikacji zostaniesz przeniesiony do rezerwy pasywnej. W przypadku kategorii B musisz stanąć przed komisją jeszcze raz, gdy ustąpi przyczyna niezdolności. Jeśli została Ci przyznana kategoria zdrowia D (niezdolny do służby wojskowej), masz możliwość zmiany jej na kategorię A (zdolny do służby wojskowej).

Jeśli otrzymasz kategorię E, po 14 dniach od kwalifikacji zostaniesz skreślony z ewidencji wojskowej i nie będzie Cię dotyczył obowiązek służby wojskowej.

UWAGA! Jeśli przejdziesz kwalifikację i w ciągu 3 lat od wydania orzeczenia będziesz chciał wstąpić do czynnej służby wojskowej, nie musisz ponownie przechodzić badań lekarskich. **UWAGA!** Wyjątkiem są stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji (np. w wojskach specjalnych), a także sytuacja, gdy zmieni się Twój stan zdrowia.

ZANIM ZOSTANIESZ ŻOŁNIERZEM REZERWY:

- 1. ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM ZAWODOWYM** – np. kończąc studia w wojskowej akademii, kurs podoficerski lub oficerski, a także 2 etapy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Odchodząc z wojska, automatycznie zasilisz szeregi żołnierzy rezerwy. **UWAGA!** Jeśli ze względu na wiek albo stan zdrowia nie będziesz już podlegał obowiązkowi służby wojskowej, zostaniesz przeniesiony w stan spoczynku.
- 2. ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM WOJSK OBRONY TERYTORIALNEJ** – przejdź 16-dniowe szkolenie przygotowawcze, złożysz przysięgę wojskową i zacznij służbę. Po zakończeniu terytorialnej służby wojskowej zostaniesz żołnierzem rezerwy.
- 3. ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM DOBROWOLNEJ ZASADNICZEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ**

Są 2 etapy służby:

- szkolenie podstawowe – 28 dni,
- szkolenie specjalistyczne połączone z wykonywaniem obowiązków na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej – do 11 miesięcy.

UWAGA! Za każdy miesiąc służby otrzymasz wynagrodzenie na poziomie żołnierza zawodowego – od **6500 zł**.

UWAGA! Absolwenci certyfikowanych wojskowych klas mundurowych i oddziałów przygotowania wojskowego mogą odbyć skróconą dobrowolną zasadniczą służbę wojskową.

UWAGA! Dobrowolną zasadniczą służbę wojskową można przerwać w dowolnym momencie.

Nabór:

- Wejdź na portal rekrutacyjny zostanzolnierzem.pl i podaj niezbędne dane. Wniosek o powołanie możesz też złożyć podczas kwalifikacji wojskowej oraz w dowolnym Wojskowym Centrum Rekrutacji w całej Polsce.
- Czekaj na kontakt od wojskowych rekruterów – poinformują Cię o terminie i miejscu stawienia się w Wojskowym Centrum Rekrutacji.
- W Wojskowym Centrum Rekrutacji, w ciągu maksymalnie 2 dni, przejdziesz wszelkie niezbędne procedury naboru, w tym rozmowę kwalifikacyjną, rozmowę z psychologiem oraz badania lekarskie.
- Jeśli pomyślnie przejdziesz ten etap, otrzymasz kartę powołania na szkolenie w ramach dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej.

Po szkoleniu:

- Jeśli przejdziesz tylko 28-dniowe szkolenie podstawowe, możesz, po złożeniu wniosku, pełnić służbę w rezerwie aktywnej. W przypadku braku wniosku zostaniesz przeniesiony do rezerwy pasywnej.
UWAGA! W ciągu 3 lat od dnia przeniesienia do rezerwy możesz złożyć wniosek o powołanie do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, by kontynuować szkolenie.
- **Jeśli przejdziesz pełny cykl szkolenia, automatycznie zasilisz szereg żołnierzy rezerwy.** Wówczas zyskujesz pierwszeństwo w naborze do służby zawodowej.

4. WSTĄP DO LEGII AKADEMICKIEJ

Szkolenie obejmuje:

- zajęcia teoretyczne w uczelniach wyższych oraz praktyczne, czyli ćwiczenia wojskowe w wytypowanych centrach i ośrodkach szkolenia, a także jednostkach wojskowych – łącznie przez maksymalnie 3 lata;
- egzamin na podoficera lub oficera.

UWAGA! W każdej chwili możesz zrezygnować ze szkolenia.

UWAGA! Słuchacze programu po przysiędze wojskowej zyskują tytuł podchorążego, który jest używany wraz ze stopniem wojskowym.

Po szkoleniu:

- zostajesz wyszkolonym żołnierzem rezerwy,
- możesz na swój wniosek wstąpić do aktywnej rezerwy,
- możesz zostać oficerem lub podoficerem zawodowym.

UWAGA! Jeśli nie złożysz wniosku o powołanie do aktywnej rezerwy lub nie ukończysz pełnego cyklu szkolenia, trafisz do pasywnej rezerwy.

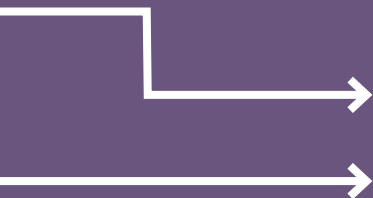
ZOSTAŁEŚ ZAKWALIFIKOWANY
DO REZERWY;
NIE SKŁADAŁEŚ PRZYSIĘGI
WOJSKOWEJ

SKŁADAŁEŚ
PRZYSIĘGĘ
WOJSKOWĄ

NIE JESTEŚ
ZAINTERESOWANY
SŁUŻBĄ W WOJSKU

JESTEŚ ZAINTERESOWANY
SŁUŻBĄ W WOJSKU

SŁUŻBA W REZERWIE

**PASYWNA
REZERWA**

**AKTYWNA
REZERWA**

ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM AKTYWNEJ REZERWY

Żołnierzem aktywnej rezerwy możesz zostać, jeśli:

- jesteś po przeszkoleniu wojskowym i przysiędze wojskowej,
- nie skończyłeś 60 lat lub masz stopień podoficerski albo oficerski i nie skończyłeś 63 lat.

Służba i obowiązki:

- W pierwszym dniu dowódca jednostki, w której pełnisz służbę, wyznaczy Cię na stanowisko i nada przydział mobilizacyjny – zgodnie z Twoimi kwalifikacjami.
- Służbę pełnisz na podstawie powołania na czas nieokreślony.
- Musisz się stawić w koszarach raz na kwartał na co najmniej 2 dni w czasie wolnym od pracy oraz jednorazowo na 14 dni co najmniej raz na 3 lata. **UWAGA!** Służbę w aktywnej rezerwie możesz też pełnić w trybie natychmiastowego stawiennictwa.
- **Podczas ćwiczeń wojskowych dostajesz: mundur, ekwipunek, wyżywienie, zakwaterowanie, wynagrodzenie i ubezpieczenie.**
- Dowódca może Cię wyznaczyć na inne stanowisko, jeśli np. zdobędziesz nowe kwalifikacje, Twój stan zdrowia się pogorszy, zmienią się potrzeby kadrowe jednostki.

UWAGA! Na swój wniosek możesz zostać skierowany do służby w Polskich Kontyngentach Wojskowych poza granicami państwa na stanowiska przewidziane dla żołnierzy zawodowych.

UWAGA! O terminach służby musisz zawiadomić pracodawcę. Jeśli zostaniesz wezwany w trybie natychmiastowego stawiennictwa, dowódca jednostki sam poinformuje o tym Twojego szefa.

UWAGA! Po minimum 3 latach służby w aktywnej rezerwie i uzyskaniu pozytywnej opinii **możesz ubiegać się o powołanie do służby zawodowej.**

ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM PASYWNEJ REZERWY

Żołnierzem pasywnej rezerwy możesz zostać, jeśli:

- masz uregulowany stosunek do służby wojskowej,
- nie pełnisz czynnej służby wojskowej,
- nie pełnisz służby w aktywnej rezerwie,
- nie ukończyłeś 60. roku życia albo w przypadku posiadania stopnia podoficerskiego lub oficerskiego – 63. roku życia.

Służba i obowiązki:

We wskazanym czasie bierzesz udział w ćwiczeniach wojskowych.

Mogą one być:

- jednodniowe,
- krótkotrwałe – do 30 dni bez przerwy,
- długotrwałe – do 90 dni bez przerwy,
- rotacyjne – łącznie do 30 dni, odbywane z przerwami w ciągu danego roku kalendarzowego.

UWAGA! Ćwiczenia wojskowe żołnierza pasywnej rezerwy nie mogą przekraczać łącznie 90 dni w ciągu roku. Te trwające do 24 godzin nie mogą odbywać się częściej niż 3 razy w roku, a pozostałe – raz w roku.

UWAGA! Ćwiczenia wojskowe możesz odbyć, biorąc udział w zwalczaniu klęsk żywiołowych i likwidacji ich skutków, w akcjach poszukiwawczych oraz ratowania życia.

UWAGA! **Podczas ćwiczeń wojskowych dostajesz: mundur, ekwipunek, wyżywienie, zakwaterowanie i ubezpieczenie.**

WETERAN

Możesz starać się o **status weterana**, jeśli jesteś lub byłeś żołnierzem, funkcjonariuszem Służby Wywiadu/ Kontrwywiadu Wojskowego bądź pracownikiem wojska i brałeś udział w: misji zagranicznej pokojowej, stabilizacyjnej, zapewniania bezpieczeństwa państwa – na podstawie skierowania:

- nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 60 dni,
- łącznie przez 90 dni.

Jeśli doznałeś uszczerbku na zdrowiu i zostały Ci przyznane świadczenia odszkodowawcze, możesz się ubiegać także o **status weterana poszkodowanego**.

UWAGA! Status weterana i weterana poszkodowanego gwarantuje liczne uprawnienia. Aby uzyskać taki status, musisz wypełnić wniosek i wraz z nim złożyć do MON-u wymagane dokumenty dodatkowe.

Informacje oraz wsparcie możesz uzyskać w Centrum Weterana Działań poza Granicami Państwa, ul. Puławska 6A, 00-909 Warszawa, tel. 261 842 237, 261 842 234, 261 842 149.

„Poradnik Weterana”:

https://www.wojско.polskie.pl/weterani/poradnik_weterana/

„Poradnik Weterana” znajdziesz również w aplikacji Żołnierz RP.

Masz prawo do:

- dodatkowego urlopu wypoczynkowego do 5 dni – jeśli pracujesz na etacie i nie jesteś uprawniony do urlopu przekraczającego 26 dni w roku;

- wliczenia udziału w działaniach poza granicami państwa do okresu zatrudnienia, od którego zależą uprawnienia pracownicze;
- zapomogi – jeśli jesteś w trudnej sytuacji materialnej i ukończyłeś 65 lat;
- udziału w turnusie leczniczo-profilaktycznym – uprawnienie przyznawane tylko na czas trwania służby/pracy w resorcie obrony narodowej;
- bezpłatnej pomocy psychologicznej – jeśli problemy zdrowotne są związane z działaniami poza granicami państwa;
- skorzystania z miejsca np. w internacie Agencji Mienia Wojskowego poza miejscem zamieszkania;
- przyjęcia do Domu Weterana poza kolejnością;
- bezpłatnego wstępu do obiektów sportowych, w tym hal sportowych, siłowni i basenów jednostek samorządu terytorialnego;
- bezpłatnego wstępu do wybranych muzeów państwowych.

WETERAN POSZKODOWANY

UWAGA! Jeśli jesteś żołnierzem poszkodowanym, mimo niepełnej sprawności możesz dalej służyć w wojsku – na stanowiskach dla żołnie-

rzy z kategorią „zdolny z ograniczeniami”. Tworzone są one najczęściej w sztabach, administracji, komórkach kadrowych i uwzględniają nie tylko Twoje kwalifikacje, lecz także stan zdrowia.

Masz ponadto prawo do:

- dodatku finansowego – jeśli pobierasz emeryturę lub rentę inwalidzką. **UWAGA!** Wysokość dodatku jest uzależniona od Twojego uszczerbku na zdrowiu. Podstawę wymiaru dodatku stanowi najniższa emerytura. Najniższy dodatek to **5%** podstawy wymiaru – przyznawany za uszczerbek od 1 do 9%;
- zapomogi – bez względu na wiek;
- **dofinansowania nauki**, w tym studiów magisterskich lub podyplomowych – do wysokości 400% najniższej emerytury na każdy rok szkolny lub akademicki. **UWAGA!** Jeśli jesteś weteranem poszkodowanym-żołnierzem z uszczerbkiem na zdrowiu minimum 30%, dostaniesz pomoc finansową na 2 wybrane formy kształcenia;
- **pierwszeństwa w zatrudnieniu na stanowiskach cywilnych** w instytucjach podległych MON-owi pod warunkiem posiadania wymaganych kwalifikacji;
- udziału w bezpłatnych turnusach readaptacyjno-kondycyjnych – gdy masz co najmniej 30% uszczerbku na zdrowiu. **UWAGA!** W takim turnusie możesz uczestniczyć razem z najbliższym, pełnoletnim członkiem rodziny;

- ulg komunikacyjnych w transporcie publicznym – **50%** przy przejazdach środkami komunikacji miejskiej oraz **37%** przy zakupie biletów jednorazowych na pociągi i autobusy publicznej komunikacji krajowej;
- uprawnień związanych ze świadczeniami opieki zdrowotnej, takich jak:
  - **leczenie poza kolejnością** urazów i chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa,
  - **bezpłatne leki** na czas leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa, a jeśli masz minimum 30% uszczerbku na zdrowiu – pełna refundacja zakupu leków przepisywanych przez lekarzy,
  - prawo do korzystania bez skierowania z ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych finansowanych ze środków publicznych (jeśli masz minimum 30% uszczerbku na zdrowiu);
- wybranych uprawnień inwalidów wojennych i wojskowych, np. pobytu w sanatorium co najmniej raz na 3 lata, pierwszeństwa pobytu w domu kombatanta lub w domu pomocy społecznej (jeśli wymagasz szczególnej opieki), zwolnienia z opłat abonamentowych za radio i telewizję.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Aktywna rezerwa – tworzą ją osoby po przeszkoleniu wojskowym i przysiędze wojskowej, które nie ukończyły 60 lat bądź w przypadku osób posiadających stopień podoficerski lub oficerski – 63 lat. Służba w aktywnej rezerwie jest pełniona na podstawie powołania na czas nieokreślony.

Awans liniowy – awans na kolejny stopień wojskowy bez konieczności zmiany stanowiska.

Certyfikowane wojskowe klasy mundurowe – program Ministerstwa Obrony Narodowej skierowany do uczniów szkół średnich, którego celem jest przygotowanie ochotników do służby wojskowej. Szkoły biorące udział w programie mogą liczyć na dostęp do wojskowych obiektów i sprzętu, wsparcie wojskowych instruktorów oraz dofinansowanie z MON-u.

Czynna służba wojskowa – forma służby wojskowej obejmująca: służby zawodową, zasadniczą i terytorialną, ćwiczenia wojskowe, szkolenie wojskowe studentów, a także służbę pełnioną w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Ćwiczenia rotacyjne – ćwiczenia organizowane dla żołnierzy rezerwy. Odbývają się w określonych dniach w ciągu danego roku kalendarzowego. Mogą trwać łącznie do 30 dni.

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa – rodzaj służby dla ochotników, którzy nie pełnili służby wojskowej. Składa się z 2 etapów: 28-dniowego szkolenia podstawowego zakończonego przysięgą wojskową oraz maksymalnie 11-miesięcznego szkolenia

specjalistycznego. Ukończenie wyłącznie szkolenia podstawowego daje możliwość aplikowania w szeregi WOT-u lub po złożeniu wniosku – pełnienia służby w rezerwie aktywnej. Przejście pełnego cyklu szkolenia pozwala dodatkowo ubiegać się o powołanie do zawodowej służby wojskowej.

Ewidencja wojskowa – zbiór dokumentów dotyczących: żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz będących w rezerwie, osób podlegających rejestracji, kwalifikacji wojskowej, obowiązkowi służby wojskowej oraz dobrowolnie zgłaszających się do tej służby, a także podlegających innemu rodzajowi obowiązku obrony oraz pracowników resortu obrony narodowej. Ewidencję wojskową prowadzi minister obrony narodowej przy pomocy szefa Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji.

Gratyfikacja urlopowa – dodatek przysługujący co roku żołnierzowi zawodowemu, naliczany na żołnierza oraz każdego członka jego rodziny (żołnierz, żona/mąż, dzieci), wynoszący minimum 35% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego – prawie 2100 zł na osobę.

Kwalifikacja wojskowa – stawienie się przed komisją wojskową w celu określenia zdolności do pełnienia służby wojskowej. Każdego roku obowiązek ten dotyczy głównie 19-latków. W ramach kwalifikacji można otrzymać kategorie: A – zdolny do czynnej służby wojskowej, B – czasowo niezdolny do czynnej służby wojskowej, D – niezdolny do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju, z wyjątkiem niektórych stanowisk, E – trwale i całkowicie niezdolny do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju i w czasie wojny.

Legia Akademicka – program Ministerstwa Obrony Narodowej skierowany do studentów cywilnych, mający na celu przeszkolenie wojskowe ochotników, a w efekcie także wzmocnienie potencjału rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP.

Mobilizacja – proces przygotowania państwa, w tym sił zbrojnych, do osiągnięcia gotowości do przeciwdziałania bezpośrednio zewnętrznemu zagrożeniu bezpieczeństwa. Obejmuje: przejście sił zbrojnych państwa z organizacji czasu pokoju na organizację czasu wojny, przekształcenie gospodarki pokojowej w wojenną oraz dostosowanie administracji państwowej do potrzeb wojennych.

Oddziały przygotowania wojskowego – nowa formuła klas wojskowych, których tworzenie w każdej szkole ponadpodstawowej umożliwiła ustawa – Prawo oświatowe. Oddziały powstają w miejsce wygaszanych stopniowo certyfikowanych wojskowych klas mundurowych.

Odprawa mieszkaniowa – świadczenie przysługujące żołnierzom odchodzącym z wojska, np. tym, którzy nie wykupili wojskowego mieszkania. Przy obliczaniu jej wysokości bierze się pod uwagę m.in. wskaźnik ceny metra kwadratowego powierzchni użytkowej budynku, określony w komunikacie prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a także liczbę członków rodziny żołnierza.

Oficer – żołnierz służby czynnej lub żołnierz rezerwy posiadający stopień wojskowy co najmniej podporucznika. Przynależy do korpusu oficerskiego składającego się z oficerów młodszych, oficerów starszych oraz generałów i admirałów.

Opiniowanie – ocena wywiązywania się żołnierza z obowiązków służbowych, a także jego kompetencji, predyspozycji oraz postaw i zachowań poza godzinami służby. Podczas opiniowania wyznaczane są też kierunki rozwoju żołnierza, w tym rozpatrywane kwestie szkoleniowe.

Organizacja proobronna – działająca głównie na rzecz obronności państwowej i obrony cywilnej organizacja pozarządowa, z którą minister obrony narodowej zawarł partnerską umowę proobronną.

Pasywna rezerwa – tworzą ją osoby zakwalifikowane do rezerwy bez złożonej przysięgi (np. po kwalifikacji wojskowej) oraz te, które złożyły przysięgę, ale nie są zainteresowane służbą w wojsku.

Pierwszeństwo zatrudnienia w administracji publicznej – dotyczy żołnierzy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, którzy po spełnieniu wymagań określonych dla danego stanowiska łatwiej znajdą pracę w administracji publicznej, np. na stanowiskach związanych z obronnością kraju.

Podoficer – żołnierz służby czynnej lub żołnierz rezerwy posiadający stopień wojskowy co najmniej kaprala. Przynależy do korpusu podoficerów składającego się z 2 grup: podoficerów młodszych i podoficerów starszych.

Przydział mobilizacyjny – wyznaczenie żołnierza zawodowego lub rezerwisty na stanowisko służbowe określone w etacie czasu wojennego. Przydział następuje zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi oraz predyspozycjami określonymi dla tego stanowiska.

Przysięga wojskowa – uroczyste ślubowanie składane przez żołnierza po ukończeniu szkolenia podstawowego. Przysięga jest najwyższym zobowiązaniem żołnierza wobec państwa i narodu.

Rezerwista – osoba, która ma kategorię zdolności do pełnienia służby wojskowej i otrzymała stopień szeregowego, ale nie odbyła czynnej służby wojskowej i nie składała przysięgi wojskowej.

Służba dyspozycyjna – pełni ją żołnierz terytorialnej służby wojskowej poza jednostką – pozostaje w gotowości do działania w sytuacjach kryzysowych.

Służba rotacyjna – pełni ją żołnierz terytorialnej służby wojskowej w jednostce wojskowej w czasie wyznaczonym przez dowódcę – co najmniej raz w miesiącu przez 2 dni w czasie wolnym od pracy (w weekendy).

Szkolenie podstawowe – 28-dniowe szkolenie dla osób, które nie miały do czynienia ze służbą wojskową. Kandydaci uczą się podstaw wojskowego rzemiosła, w tym regulaminów, musztry, zasad postępowania się bronią i innym sprzętem wojskowym. Szkolenie kończy się złożeniem przysięgi wojskowej.

Szkolenie 16-dniowe, tzw. szesnastka – szkolenie wstępne, które przechodzą ochotnicy do terytorialnej służby wojskowej. Obejmuje podstawowe umiejętności taktyczne i strzeleckie. Przed „szesnastką” ochotnik jest zobowiązany do zaliczenia podstaw teoretycznych.

Szkolenie wyrównawcze – odpowiednik szkolenia podstawowego dla ochotników, ale adresowany wyłącznie do żołnierzy rezerwy, którzy chcą podjąć służbę w Wojskach Obrony Terytorialnej. Realizowane jest w trybie weekendowym, obejmuje 4 dwudniowe

szkolenia. Ma na celu odświeżenie wiedzy i umiejętności rezerwistów z zakresu szkolenia podstawowego oraz zapoznanie ich z elementami szkolenia taktycznego właściwego dla lekkiej piechoty.

Świadczenie motywacyjne – dodatek finansowy dla żołnierzy z długim stażem. Żołnierze z wysługą od 25 lat do 28 lat i 6 miesięcy otrzymują co miesiąc 1500 zł, a ci, którzy służą dłużej niż 28 lat i 6 miesięcy, mogą liczyć na 2500 zł miesięcznie.

Świadczenie mieszkaniowe – dodatek mieszkaniowy jako jedna z form gwarancji zakwaterowania. Wypłacany jest żołnierzom zawodowym, którzy chcą np. wynająć mieszkanie na rynku cywilnym albo splotać kredyt na kupione mieszkanie.

Terytorialna służba wojskowa (TSW) – rodzaj ochotniczej czynnej służby wojskowej w Siłach Zbrojnych RP (w Wojskach Obrony Terytorialnej), pełnionej w formie rotacyjnej – żołnierz pełni ją w jednostce wojskowej w czasie wyznaczonym przez dowódcę lub dyspozycyjnej – poza jednostką, kiedy pozostaje w gotowości do wykonywania zadań. TSW trwa od roku do 6 lat, z możliwością przedłużenia na kolejny okres.

Weteran – osoba, która została skierowana do działań poza granicami państwa w ramach: misji pokojowej lub stabilizacyjnej, kontyngentu policyjnego, kontyngentu Straży Granicznej, wykonywania zadań ochronnych Biura Ochrony Rządu i Służby Ochrony Państwa lub zapewniania bezpieczeństwa państwa (nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż 60 dni lub łącznie nie krótszy niż 90 dni) oraz grupy ratowniczej Państwowej Straży Pożarnej (łącznie nie krócej niż 60 dni).

Weteran poszkodowany – osoba, która biorąc udział w działaniach poza granicami państwa na podstawie skierowania, doznała uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku związanego z tymi działaniami lub choroby nabytej podczas wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa, z tytułu których przyznano jej świadczenia odszkodowawcze.

Wojskowe Centra Rekrutacji – powstały w miejsce Wojskowych Komend Uzuppełnień. W WCR kandydaci do wojska (do korpusu szeregowych lub terytorialnej służby wojskowej) w ciągu maksymalnie 2 dni przechodzą niezbędne procedury naboru do armii.

Żołnierz – osoba pełniąca czynną służbę wojskową lub służbę w aktywnej rezerwie w dniach tej służby oraz osoba, która odbywa ćwiczenia wojskowe w ramach służby w rezerwie pasywnej.

Żołnierz rezerwy – osoba, która złożyła przysięgę wojskową i została przeniesiona do rezerwy po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, w tym z zawodowej służby wojskowej, jeżeli w dalszym ciągu podlega obowiązkowi służby wojskowej. Żołnierzami rezerwy są np. byli żołnierze zawodowi, osoby po służbie przygotowawczej, a także byli żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej i absolwenci programu przeszkolenia wojskowego „Legia Akademicka”.

WAŻNE KONTAKTY

Jeśli potrzebujesz informacji na temat przepisów regulujących zasady Twojej służby albo pracy w resorcie obrony narodowej, zadaj pytanie w aplikacji Żołnierz RP lub napisz do nas maila na adres:

zolnierz@mon.gov.pl

Jeśli zauważyłeś problemy utrudniające Tobie albo Twojemu pododdziałowi służbę, zgłoś je pełnomocnikowi ds. warunków służby wojskowej.

pełnomocnik@mon.gov.pl

Jeśli Ty jako żołnierz lub pracownik RON-u albo Twoja rodzina potrzebujecie wsparcia psychologicznego, skorzystaj z niego, dzwoniąc pod numer:

800 300 311

Wszelkie akty przemocy w służbie, które dotyczą Ciebie albo innych znanych Ci żołnierzy, zgłoś, dzwoniąc na telefon zaufania Żandarmerii Wojskowej:

261 857 322

Jeżeli jest wobec Ciebie prowadzone postępowanie karne, które dotyczy zdarzenia związanego z wykonywaniem obowiązków służbowych, albo jesteś ofiarą naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści lub znieważenia w czasie służby, Zespół Ochrony Praw Żołnierzy zapewni Ci poradę prawną lub pomoc bezpłatnego obrońcy.

ochronaprawzolnierzy@ron.mil.pl

508 010 444

ZOSTAŃ

ŻOŁNIERZEM

RZECZYPOSPOLITEJ